

ΑΠΟΦΑΣΗ 15/2022

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μέσω τηλεδιασκέψεως την 08-02-2022 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα τακτικά μέλη, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η Αναστασία Κανικλίδου, νομική ελέγκτρια – δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε ενώπιον της Αρχής η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/645/25-01-2021 καταγγελία της Α, Προϊστάμενης της Διεύθυνσης ... του Δήμου Χ, σύμφωνα με την οποία ο Β, υπό την ιδιότητα του Τέως Δημάρχου του Δήμου Χ και νυν Δημοτικού Συμβούλου, κατείχε και γνώριζε προσωπικά δεδομένα της καταγγέλλουσας, τα οποία κοινολόγησε και διέδωσε αυθαίρετα σε μη δικαιούμενα πρόσωπα χωρίς τη δική της συγκατάθεση και χωρίς να υφίσταται προς τούτο άλλη νομική βάση, υποπίπτοντας στο αδίκημα της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του Ν. 4624/2019.

Ειδικότερα, στην καταγγελία αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η καταγγέλλουσα, Προϊστάμενη της Διεύθυνσης ... του Δήμου Χ, κατά τη διαδικασία αξιολόγησής της, επέλεξε με σχετική δήλωσή της (με αριθμό ...) να αξιολογηθεί, στο πλαίσιο της εργασίας της, με Α' Αξιολογητή τον νυν Δήμαρχο [περιοχής] Χ (με τρίμηνη θητεία αντί του απερχόμενου Δημάρχου), δυνάμει της με στοιχεία ΔΑΠΔΕΠ/Φ5/5/ΟΙΚ17012/08-09-20 εγκύκλιου του Υπουργείου Εσωτερικών. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, δυνάμει της ως άνω εγκυκλίου, και κατόπιν διευκρινιστικού μηνύματος που έλαβε από την αρμόδια υπηρεσία του Τμήματος Αξιολόγησης Προσωπικού Δημοσίου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (στο οποίο και η Διευθύντρια των Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου Χ απέστειλε σχετικό ερώτημα) είχε το δικαίωμα, ως Προϊστάμενη Διεύθυνσης ..., να επιλέξει να αξιολογηθεί είτε από τον νέο Δήμαρχο, καθώς μπορούσε να την αξιολογήσει ακόμα και με τρίμηνη θητεία είτε και από τον απερχόμενο Δήμαρχο, δεδομένου ότι δεν ορίζεται ως αποκλειστική στον νόμο η προθεσμία των 60 ημερών.

Σε συνέχεια της δήλωσης αξιολόγησής της, ο καταγγελλόμενος απέστειλε μια σειρά εγγράφων στα οποία αναφερόταν στην άρνηση της εν λόγω υπαλλήλου να αξιολογηθεί από αυτόν, ενώ στο πρώτο εξ αυτών αναφερόταν και στο γεγονός ότι παράνομα ασκούσε τα παράλληλα καθήκοντα της προϊσταμένης του αυτοτελούς τμήματος δημάρχου. Συγκεκριμένα, κατά τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας «την ... έλαβα γνώση του με αρ. πρωτ. ... εγγράφου της Διευθύντριας ..., Γ, με το οποίο μου διαβιβαζόταν το έγγραφο του τέως δημάρχου με αρ. πρωτ. ... το οποίο αναφερόταν στην άρνησή μου να αξιολογηθώ από τον καταγγελλόμενο και ότι παράνομα ασκούσα τα παράλληλα καθήκοντα της προϊσταμένης του αυτοτελούς τμήματος δημάρχου». Όπως περαιτέρω αναφέρει στην καταγγελία της «[...] την ... έλαβα γνώση του με αρ. πρωτ. ... εγγράφου της Διευθύντριας ..., Γ, με το οποίο μου διαβιβαζόταν το με αρ. πρωτ. ... έγγραφο του καταγγελλόμενου, το οποίο απέστειλε σε πληθώρα προσώπων και Υπηρεσιών και το οποίο αναφερόταν στην άρνησή μου να αξιολογηθώ από τον ίδιο[..]»

Το πρώτο εκ των ως άνω αναφερόμενων εγγράφων, ο καταγγελλόμενος το απέστειλε σε πληθώρα προσώπων και υπηρεσιών, ήτοι: (i) στη Διευθύντρια ... του Δήμου Χ, Γ, (ii) στην Προϊσταμένη Τμήματος ..., Δ, (iii) στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων (Π.Ο.Ε) – Ο.Τ.Α, (iv) στο Σωματείο Εργατών και Υπαλλήλων Δήμου Χ, (v)

στη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Διεύθυνση Αξιολόγησης και Παρακολούθησης Διαδικασιών Επιλογής και Πειθαρχικών Θεμάτων - Τμήμα Αξιολόγησης Ανθρωπίνου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ενώ παράλληλα το κοινοποίησε τόσο στον Υπουργό Εσωτερικών όσο και στον Υφυπουργό Εσωτερικών.

Επιπλέον, η ως άνω από ... επιστολή που απέστειλε ο καταγγελλόμενος είχε τους ίδιους αποδέκτες, κοινοποιήθηκε δε και στον Υπουργό Εσωτερικών. Κατά τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, στην εν λόγω επιστολή, ο καταγγελλόμενος αναφερόταν στην άρνηση της καταγγέλλουσας να αξιολογηθεί από αυτόν και ζητούσε να λάβει απάντηση στις από ... , ... , ... και ... προηγούμενες επιστολές του σχετικά με τη δήθεν άρνηση της καταγγέλλουσας και κατά παράβαση του νόμου να αξιολογηθεί από αυτόν.

Για τους λόγους αυτούς η καταγγέλλουσα ζητά από την Αρχή την επιβολή σε βάρος του καταγγελλόμενου του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου καθώς και τη διαβίβαση της εν λόγω καταγγελίας στην αρμόδια εισαγγελία για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του Ν. 4624/2019.

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της ανωτέρω καταγγελίας, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/651/16-02-2021 έγγραφό της, ενημέρωσε τον καταγγελλόμενο σχετικά με την καταγγελία και τον κάλεσε να εκθέσει τις απόψεις του επί αυτής. Ο καταγγελλόμενος, αφού ζήτησε και έλαβε παράταση της προθεσμίας αποστολής των απόψεών του (με το αριθμό πρωτοκόλλου της Αρχής Γ/ΕΙΣ/1738/11-03-2021 αίτημά του), απάντησε με το από ... (με αριθμό πρωτοκόλλου της Αρχής Γ/ΕΙΣ/2266/01-04-2021) έγγραφό του μετά των σχετικών εγγράφων. Στο εν λόγω απαντητικό έγγραφο, ο καταγγελλόμενος αναφέρει ότι η καταγγέλλουσα τοποθετήθηκε στη θέση της προϊσταμένης στη Διεύθυνση ... με την υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου ... απόφασή του – υπό την ιδιότητά του ως Δημάρχου εκείνο το διάστημα– και εν συνεχεία δυνάμει της υπ' αριθμ. ... απόφασης του νυν Δημάρχου, της ανατέθηκαν παράλληλα καθήκοντα Προϊσταμένης Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, στις ..., ο καταγγελλόμενος ενημερώθηκε από την προϊσταμένη του τμήματος ... του Δήμου για την υποχρέωσή του να συμπληρώσει την έκθεση αξιολόγησης του αξιολογούμενου από αυτόν προσωπικού για το έτος 2019 (στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν και η καταγγέλλουσα)

μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2020. Ωστόσο - κατά τους ισχυρισμούς του - όταν στις ... εισήλθε στην ηλεκτρονική φόρμα αξιολόγησης, τα στοιχεία των αξιολογουμένων από αυτών εργαζομένων είχαν απαλειφθεί από το σύστημα, χωρίς να έχει προηγουμένως ενημερωθεί σχετικά. Κατόπιν σχετικού ερωτήματός του, όπως ισχυρίζεται, ενημερώθηκε ότι η καταγγέλλουσα επέλεξε τη «δυνατότητα αξιολόγησης μόνο από τον νυν Δήμαρχο» στηριζόμενη σε σχετικό έγγραφο υπαλλήλου του Υπουργείου Εσωτερικών. Ως εκ τούτου, ενεργώντας κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που του είχε ανατεθεί, δυνάμει του άρθρου 6 παρ. 1 στοιχείο ε' του ΓΚΠΔ, και μην έχοντας λάβει ενημέρωση από τις αρμόδιες διευθύνσεις του Δήμου (στις οποίες αρχικά απευθύνθηκε), υπό την πίεση της παρέλευσης της προθεσμίας αξιολόγησης, και σε συνέχεια των από ..., ..., ... επιστολών, απέστειλε την από ... επιστολή του, στην οποία όπως ισχυρίζεται, ανέφερε το ονοματεπώνυμο, τον κλάδο και την ειδικότητα της καταγγέλλουσας, επιμένοντας στην αξιολόγησή της από αυτόν, όπως όριζαν οι κείμενες διατάξεις, την οποία την κοινοποίησε σε περισσότερους φορείς λόγω των αυστηρών προθεσμιών και επιθυμώντας απάντηση στα ερωτήματά του.

Όπως ισχυρίζεται ο καταγγελλόμενος, η επεξεργασία (κοινοποίηση) των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ήταν απαραίτητη για τους σκοπούς των εννόμων συμφερόντων που επεδίωκε (κατ' άρθρο 6 παρ. 1 στοιχείο στ' του ΓΚΠΔ) και συνίστατο στην αναζήτηση απάντησης στα ερωτήματά του, αξιολόγησε δε τα δικά του έννομα συμφέροντα υπέρτερα σε σχέση με αυτά της καταγγέλλουσας, με την αναφορά πληροφοριών προδήλως δημοσιοποιημένων στον ιστότοπο Διαύγεια για λόγους διαφάνειας, προσπαθώντας να ανταποκριθεί στα εκ του νόμου καθήκοντά του. Με όμοιο δε τρόπο και για τους ίδιους λόγους απέστειλε και την από ... επιστολή του στους ίδιους παραλήπτες και αναφέροντας το ονοματεπώνυμο της καταγγέλλουσας, και την ρητή άρνησή της να αξιολογηθεί από αυτόν, επικαλούμενος ως δικαιολογητικό έρεισμα της εν λόγω κοινοποίησης στην οποία προέβη την διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 περ. στ' του ΓΚΠΔ για την επίμαχη διαβίβαση, όπως ανωτέρω.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή με τις υπ' αριθμ. Γ/ΕΞ/1554/22-06-2021 και Γ/ΕΞ/1558/22-06-2021 κλήσεις κάλεσε αντίστοιχα τα μέρη, ώστε να παραστούν στο πλαίσιο της από 30-06-2021 τηλεσυνεδρίασης του αρμόδιου Τμήματος, προκειμένου να συζητηθεί η ανωτέρω καταγγελία.

Κατά την ακρόαση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 15-09-2021, εξ αναβολής από τις 30-06-2021, παρέστησαν η καταγγέλλουσα, μετά του δικηγόρου της Δημήτριου Πολλάλη, ενώ εκ μέρους του Β παρέστησαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι Ευάγγελος Χατζηγιαννάκης και Χαράλαμπος Μπάμπαλος.

Αμφότερα τα μέρη, αφού ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους, έλαβαν κατά τη συνεδρίαση αυτή προθεσμία προσκομίσεως υπομνημάτων προς περαιτέρω υποστήριξη των ισχυρισμών τους και υπέβαλαν εμπροθέσμως τα υπομνήματά τους, με τα οποία προέβαλαν συνοπτικώς, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα κατά την ανωτέρω ακρόαση της 15-09-2021, αλλά και με το υπ' αριθμ. Γ/ΕΙΣ/6275/29-09-2021 μετ' ακρόαση υπόμνημά της υποστήριξε τα εξής: Ο καταγγελλόμενος ενήργησε με τρόπο αδικαιολόγητο αλλά και ακατανόητο, αφού χωρίς καμία βάσιμη και νόμιμη αιτία, με σειρά έγγραφων αναφορών προς αρμόδιες αλλά και αναρμόδιες Δημόσιες Αρχές αλλά και Ιδιώτες, προέβη σε κοινοποίηση προσωπικών της δεδομένων με μοναδικό σκοπό να την διαβάλει και να την δυσφημίσει. Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα αφού επαναλαμβάνει ότι κατά την διαδικασία αξιολόγησής της κατά το έτος 2020 επέλεξε να αξιολογηθεί, στα πλαίσια της εργασίας της, με Α' Αξιολογητή τον νυν Δήμαρχο [περιοχής] Χ, όπως, κατά τους ισχυρισμούς της, είχε δικαίωμα να κάνει, αναφέρει ότι ο νόμος παρέχει στον ίδιο τον καταγγελλόμενο τη δυνατότητα να την αξιολογήσει σε έγχαρτη μορφή (πρόβλεψη που ισχύει, κατά την καταγγέλλουσα, για την περίπτωση που οι αποχωρήσαντες αξιολογητές δεν παραμένουν ενεργοί στο Μητρώο Ανθρωπίνου Δυναμικού) και ως εκ τούτου ακόμη και αν την αξιολογούσε ο καταγγελλόμενος, δεν θα ήταν απαραίτητο να το κάνει μέσω του Μητρώου Ανθρωπίνου Δυναμικού (ήτοι ηλεκτρονικά). Επομένως, όπως η καταγγέλλουσα επισημαίνει, δεν υπήρχε λόγος να αποστείλει τις εν λόγω επιστολές σε όλους αυτούς τους φορείς και υπηρεσίες, ζητώντας δήθεν να ενημερωθεί για το λόγο που δεν έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει τους υφισταμένους του μέσω της συγκεκριμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, αλλά θα μπορούσε να αποστείλει την αξιολόγησή του για εκείνη σε έγχαρτη μορφή.

Ακολούθως, η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι ο καταγγελλόμενος, ως απερχόμενος Δήμαρχος, ενήργησε κατ' αναλογία με υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς

να έχει στην πραγματικότητα αυτή την ιδιότητα, διότι αυτή την ιδιότητα την είχε για το διάστημα που διήρκεσε η θητεία του ως Δήμαρχος. Μετά τη λήξη αυτής ο καταγγελλόμενος –ως πρώην πλέον Δήμαρχος– δεν διατηρούσε την ιδιότητα αυτή. Αναφορικά δε με τον ισχυρισμό του καταγγελλόμενου ότι τα στοιχεία της καταγγέλλουσας είναι προσβάσιμα στον καθένα μέσω μιας απλής αναζήτησης του ονόματός της στη μηχανή αναζήτησης της Google, αφού τα στοιχεία που περιείχονταν στις επιστολές που απέστειλε, όπως το ονοματεπώνυμο και η θέση της καταγγέλλουσας στο Δήμο Χ είναι αναρτημένα στην «Διαύγεια», η καταγγέλλουσα αντιτείνει ότι τα προσωπικά της στοιχεία είναι αναρτημένα στο διαδίκτυο για συγκεκριμένους σκοπούς, π.χ. την εξυπηρέτηση προγράμματος «Διαύγεια».

Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα επισημαίνει ότι τα εν λόγω προσωπικά της δεδομένα δεν επιτρέπεται να τύχουν επεξεργασίας πέραν του ειδικού σκοπού για τα οποία έχουν αναρτηθεί στα επιμέρους ηλεκτρονικά site και μάλιστα από τον οποιοδήποτε και ακόμα περισσότερο κανείς δεν έχει το δικαίωμα να τα κοινοποιεί και να τα γνωστοποιεί προς άσχετες Δημόσιες Υπηρεσίες και πρόσωπα, για δε την περαιτέρω κοινολόγηση τους θα πρέπει να έχει παρασχεθεί ρητή συγκατάθεση. Όπως ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, σε σχέση με την αναφορά του καταγγελλόμενου περί κατοχής παράλληλης υπηρεσίας από την καταγγέλλουσα, αν και υπήρξε καταγγελία του Σωματείου Εργατών και Υπαλλήλων του Δήμου Χ ενώπιον της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Λειτουργίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ωστόσο η προσφυγή απερρίφθη όπως προκύπτει από το με αριθμ. πρωτ. ... έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας, και παρ' όλα αυτά ο καταγγελλόμενος συνεχίζει να της αποδίδει αυτήν την διοικητική παράβαση.

Με αφορμή δε τον ισχυρισμό του καταγγελλόμενου περί του ότι στις επίμαχες επιστολές δεν περιλαμβάνονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, η καταγγέλλουσα επισημαίνει ότι όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε είναι απλά είτε ευαίσθητα χρήζουν προστασίας, επικαλούμενη συναφώς την υπ' αριθμ. 6/2007 απόφαση της Αρχής. Κατά την καταγγέλλουσα, ο καταγγελλόμενος θα μπορούσε να είχε απευθύνει τις επιστολές του και τα ερωτήματά του χωρίς να κάνει συγκεκριμένη αναφορά στο όνομά της, στον κλάδο της, στη θέση και στην ιδιότητά της, αλλά και στο γεγονός ότι επέλεξε να αξιολογηθεί από τον νυν Δήμαρχο –όπως είχε το

δικαίωμα– και όχι από τον απερχόμενο Δήμαρχο, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό την εντύπωση στους προϊσταμένους της, στους συναδέλφους αλλά και σε φορείς εκτός του δήμου, πως δεν συμμορφώθηκε με την υποχρέωση που είχε να αξιολογηθεί στα πλαίσια της εργασίας της.

Ο δε καταγγελλόμενος τόσο κατά την ανωτέρω ακρόαση, αλλά και με το υπ' αριθμ. Γ/ΕΙΣ/6031/22-09-2021 μετ' ακρόαση υπόμνημά του υποστήριξε τα εξής: Ο καταγγελλόμενος απευθύνθηκε εγγράφως στους ως άνω φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να εξακριβώσει τη νομιμότητα ή μη αφενός της άρνησης της καταγγέλλουσας να αξιολογηθεί από τον ίδιο αλλά και της παράλληλης άσκησης καθηκόντων, προβάλλοντας ως δικαιολογητικό λόγο αυτής της ενέργειας το γεγονός ότι όσες προσπάθειες ενημέρωσης και αν πραγματοποιήσει, δεν είχε λάβει ουδεμία απάντηση για τους προβαλλόμενους από αυτόν ισχυρισμούς.

Περαιτέρω, ο καταγγελλόμενος επαναλαμβάνει στο υπόμνημά του ότι στην επίμαχη επιστολή, τα μοναδικά στοιχεία της καταγγέλλουσας που αναφέρει ήταν το ονοματεπώνυμό της και η εργασιακή θέση και κατάσταση, ήτοι τα απολύτως αναγκαία στοιχεία ώστε να γίνουν οι κατάλληλες έρευνες για το αν πράγματι παρανόμως ασκούσε η καταγγέλλουσα παράλληλα καθήκοντα και για το εάν όφειλε τελικά να αξιολογηθεί από τον ίδιο, επισημαίνοντας ότι αποδέκτες είναι όλοι οι άνθρωποι της αυτοδιοίκησης στους οποίους τα στοιχεία της ήταν ήδη γνωστά. Όπως αναφέρει, η επεξεργασία στην οποία προέβη μέσω της δημοσιοποίησης των ανωτέρω στοιχείων έγινε στα πλαίσια άσκησης των καθηκόντων του ως δημοτικού συμβούλου και ήταν απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται υπέρ του δημοσίου συμφέροντος. Επιπλέον, ο καταγγελλόμενος τονίζει ότι τα στοιχεία της καταγγελλόμενης που αναφέρει στην επιστολή του έχουν δημοσιοποιηθεί και είναι προσιτά σε όλους τους πολίτες. Ειδικότερα: α) με μια απλή αναζήτηση στην ιστοσελίδα του Δήμου Χ προκύπτουν το όνομα και η ειδικότητά της, β) με την υπ' αριθμ. ... απόφαση του νυν Δημάρχου γνωστοποιούνται τα προσωπικά της δεδομένα και δη το όνομά της, το πατρώνυμό της, η ειδικότητά της, η εργασιακή της θέση, έχει δε αναρτηθεί στη «Διαύγεια» και είναι προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες, ενώ έχει κοινοποιηθεί και στον τοπικό τύπο, στο σωματείο εργαζομένων του Δήμου και στις διευθύνσεις και στα τμήματα του Δήμου, χωρίς να διαμαρτυρηθεί (και

ευλόγως η καταγγέλλουσα), γ) η με αριθμό πρωτοκόλλου ... απόφασή του με την οποία ο καταγγελλόμενος τη διόρισε ως προϊστάμενη ... και στην οποία γνωστοποιούνται το όνομά της, το πατρώνυμό της, η ειδικότητά της, η εργασιακή της θέση, έχει δημοσιευθεί στη «Διαύγεια» και έχει κοινοποιηθεί στο σωματείο εργαζομένων του Δήμου Χ και στις διευθύνσεις και στα τμήματα του Δήμου, δ) η μισθοδοσία της καταγγέλλουσας που επίσης έχει δημοσιευθεί στη διαύγεια και στην οποία γνωστοποιούνται το όνομά της, η ειδικότητά της, η εργασιακή της θέση και ο μισθός της. Μάλιστα εκτός από τη δημοσίευση στη διαύγεια κοινοποιείται η μισθοδοσία στους Διευθυντές του Δήμου, στο Τμήμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Μισθοδοσίας και στο τμήμα ταμειακής υπηρεσίας. Καταλήγει δε σημειώνοντας ότι η καταγγέλλουσα δεν αναφέρει ποιο ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο παρεβιάσθη από εκείνον, πού συνίστατο η πρόθεσή του να την βλάψει δια της δημοσιοποίησης ευαίσθητου προσωπικού δεδομένου της και ποια ζημία ηθική ή υλική υπέστη από την οιαδήποτε πράξη του.

Η Αρχή, μετά από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά από τη συζήτηση της υποθέσεως και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (Κανονισμού 2016/679) και του άρθρου 9 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α' 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, από τις διατάξεις των άρθρων 57 παρ. 1 στοιχ. στ' του ΓΚΠΔ και 13 παρ. 1 στοιχ. ζ' του νόμου 4624/2019 προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί της καταγγελίας της Α κατά του Β.

2. Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και πρέπει να είναι σε θέση να

αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές της επεξεργασίας που καθιερώνονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5. Όπως έχει κρίνει η Αρχή¹, με τον ΓΚΠΔ υιοθετήθηκε ένα νέο μοντέλο συμμόρφωσης, κεντρικό σημείο του οποίου συνιστά η αρχή της λογοδοσίας στο πλαίσιο της οποίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να σχεδιάζει, εφαρμόζει και εν γένει λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές, προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις. Επιπλέον δε, ο υπεύθυνος επεξεργασίας βαρύνεται με το περαιτέρω καθήκον να αποδεικνύει ο ίδιος και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ.

3. Επειδή, το άρθρο 5 του ΓΚΠΔ καθορίζει τις αρχές επεξεργασίας που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, ορίζεται στην παράγραφο 1 ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων: «α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»), β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς (...), γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων») (...), στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»)).

4. Επειδή, όπως έχει κρίνει η Αρχή², λαμβάνοντας υπόψη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)³ και του Συμβουλίου της Επικρατείας⁴, προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, ήτοι επεξεργασίας σύμφωνα προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, θα πρέπει να πληρούνται

¹ Βλ. απόφαση Αρχής 26/2019, σκέψη 8, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της.

² Βλ. ιδίως απόφαση 44/2019 της Αρχής, σκ. 17, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της.

³ Βλ. απόφαση ΔΕΕ της 16-01-2019 στην υπόθεση C-496/2017 Deutsche Post AG κατά Hauptzollamt Köln, σκ. 57.

⁴ Βλ. απόφαση ΣτΕ517/2018, σκ. 12.

σωρευτικά οι προϋποθέσεις εφαρμογής και τήρησης των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Η ύπαρξη ενός νόμιμου θεμελίου (άρθρα 6 και 9 ΓΚΠΔ) δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωση τήρησης των αρχών (άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ) αναφορικά με τον θεμιτό χαρακτήρα, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα και την αρχή της ελαχιστοποίησης⁵. Σε περίπτωση κατά την οποία παραβιάζεται κάποια εκ των προβλεπομένων στο άρθρο 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ αρχών, η εν λόγω επεξεργασία παρίσταται ως μη νόμιμη (αντικείμενη στις διατάξεις του ΓΚΠΔ) και παρέλκει η εξέταση των προϋποθέσεων εφαρμογής των νομικών βάσεων του άρθρων 6 και 9 ΓΚΠΔ, για την επεξεργασία, αντιστοίχως, απλών και ειδικής κατηγορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατ' ακολουθία, η κατά παράβαση των αρχών του άρθρου 5 ΓΚΠΔ μη νόμιμη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν θεραπεύεται από την ύπαρξη νόμιμου σκοπού και νομικής βάσης⁶.

5. Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 14 παράγραφος 1 εδάφιο β του Ν. 4369/2016 [«Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση θέσεων, συστήματα αξιολόγησης, προαγωγών και επιλογής προϊσταμένων (διαφάνεια αξιοκρατία και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης) και άλλες διατάξεις»] «Στις διατάξεις του συστήματος αξιολόγησης του παρόντος, υπάγονται οι τακτικοί πολιτικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ) [...] β. των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) α' και β' βαθμού». Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 15 που τιτλοφορείται «Αξιολογητές», «οι εκθέσεις αξιολόγησης των προϊσταμένων διευθύνσεων, αυτοτελών τμημάτων ή αυτοτελών γραφείων καθώς και υπαλλήλων υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού συντάσσονται από τον Δήμαρχο και τον Περιφερειάρχη αντίστοιχα, εφόσον οι πιο πάνω υπάλληλοι υπάγονται απευθείας σε αυτούς», ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο (α) του άρθρου 16 του Ν. 4369/2016 «οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται από τους αρμόδιους αξιολογητές υποχρεωτικά εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους. Η ηλεκτρονική διεξαγωγή της διαδικασίας αξιολόγησης των υπαλλήλων και των

⁵ Βλ. Α. Μήτρου, «Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων» (Νέο δίκαιο-νέες υποχρεώσεις-νέα δικαιώματα), εκδ. Σάκκουλα, 2017 σελ. 58 και 69-70.

⁶ Βλ. ιδίως απόφαση 26/2019 της Αρχής σκ.5, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της.

Προϊσταμένων οργανικών μονάδων διενεργείται μέσω ειδικής πλατφόρμας, που εντάσσεται στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου». Επίσης, το στοιχείο (γ) του ίδιου ως άνω άρθρου ορίζει ότι «αν ο προϊστάμενος άσκησε καθήκοντα για έξι (6) τουλάχιστον μήνες αλλά η υπαλληλική σχέση λύθηκε, λόγω παραίτησης ή αυτοδίκαιης απόλυσης από την υπηρεσία, οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται και υποβάλλονται με μέριμνα της αρμόδιας μονάδας προσωπικού, πριν από την αποχώρησή του. Κατ' εξαίρεση, όταν αξιολογητές είναι ο Υπουργός, ο Αναπληρωτής Υπουργός, ο Υφυπουργός, ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας, το μονομελές όργανο διοίκησης ή ο Πρόεδρος συλλογικού οργάνου διοίκησης ή ο Διευθυντής του Γραφείου του Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού, μπορεί να συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών υπηρεσίας και σε περίπτωση που οι πιο πάνω αποχωρήσουν από τη θέση τους μπορεί να συντάσσονται εκθέσεις αξιολόγησης μέχρι και εξήντα (60) ημέρες μετά την αποχώρησή τους».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο (στ) του άρθρου 16 του Ν. 4369/2016 «Οι αξιολογητές έχουν υποχρέωση να διενεργούν την αξιολόγηση των υφισταμένων τους. Η οικεία Διεύθυνση Προσωπικού ή Διοικητικού μεριμνά για τον ορισμό των αξιολογούμενων και των αξιολογητών και την ορθή τήρηση των διαδικασιών αξιολόγησης. Οι εκθέσεις αξιολόγησης δύναται να συμπληρώνονται και με πρωτοβουλία του αξιολογούμενου ή του αξιολογητή. Ειδικά για την αξιολογική περίοδο του έτους 2017, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης καθορίζεται το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο διενεργείται η αξιολόγηση, καθώς και οι επιμέρους φάσεις αυτής».

Σύμφωνα δε με την από 08-09-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΑΠΔΕΠ/Φ.5/5/ΟΙΚ17012/08-09-20 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα, Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα, Διεύθυνση Αξιολόγησης και Παρακολούθησης Διαδικασιών Επιλογής και Πειθαρχικών Θεμάτων, Τμήμα Αξιολόγησης Ανθρώπινου Δυναμικού, στις περιπτώσεις αξιολογητών που εμπίπτουν στις ως άνω εξαιρέσεις – ήτοι, Υπουργός, Αναπληρωτής Υπουργός, Υφυπουργός, Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας, μονομελές όργανο διοίκησης ή ο πρόεδρος συλλογικού οργάνου διοίκησης ή ο Διευθυντής Γραφείου του Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού

ή Υφυπουργού, - οι εκθέσεις αξιολόγησης θα έπρεπε καταρχήν να συνταχθούν μέχρι και (60) ημέρες από την αποχώρησή τους. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι η εν λόγω προθεσμία δεν ορίζεται ως αποκλειστική στον νόμο.

6. Λαμβάνοντας υπόψη τα διαλαμβανόμενα στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις της παρούσας, το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, την ακροαματική διαδικασία και τα υποβληθέντα υπομνήματα, προκύπτει ότι ανεξαρτήτως του γεγονότος αν η καταγγέλλουσα συμπεριλαμβανόταν στο αξιολογούμενο από τον καταγγελλόμενο προσωπικό (το οποίο όφειλε να αξιολογήσει ο καταγγελλόμενος, ή αν η καταγγέλλουσα, είχε το δικαίωμα να επιλέξει να αξιολογηθεί μόνο από τον νυν Δήμαρχο αντί του απερχόμενου Δήμαρχου), η καταγγελλόμενη επεξεργασία της διαβίβασης των επίμαχων επιστολών και σε φορείς που δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία αξιολόγησης, δυνάμει του Ν. 4369/2016, ήτοι στο Σωματείο Εργατών και Υπαλλήλων Δήμου Χ και στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.) – Ο.Τ.Α. έγινε κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' του ΓΚΠΔ. Και τούτο διότι, το Σωματείο Εργατών και Υπαλλήλων Δήμου Χ και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.) – Ο.Τ.Α. δεν δύνανται να είναι νόμιμοι αποδέκτες των επίμαχων επιστολών δεδομένου ότι δεν έχουν σχέση με τη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς από καμία διάταξη νόμου δεν προκύπτει η αναγκαιότητα άλλως η υποχρεωτικότητα της επίμαχης κοινοποίησης σε αυτούς τους φορείς.

Επιπλέον δε, ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι η εν λόγω επεξεργασία ήταν απαραίτητη για τη διαπίστωση της νομιμότητας ή μη της άρνησης αξιολόγησης της καταγγέλλουσας από τον καταγγελλόμενο, αρκούσε η διαβίβαση των επιστολών μόνο στους εμπλεκόμενους με τη διαδικασία αξιολόγησης, δυνάμει του Ν. 4369/2016, φορείς [εν προκειμένω την οικεία Διεύθυνση Προσωπικού ή Διοικητικού του Δήμου, η οποία είναι αρμόδια σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 3 σημείο α' του Ν. 4369/2016 (Α' 33/27.02.2016) για την τήρηση των διαδικασιών αξιολόγησης, και των τυχόν κατά νόμο ιεραρχικώς ανώτερων οργάνων/ εποπτευόντων φορέων αναφορικά με τη διενέργεια των αξιολογήσεων]. Εξάλλου, απορριπτέος τυγχάνει και ο ισχυρισμός του καταγγελλόμενου ότι τα επίμαχα προσωπικά δεδομένα της καταγγέλλουσας ήταν αναρτημένα τόσο στο διαδίκτυο, όσο και στο πρόγραμμα «Διαύγεια» και ήταν προσβάσιμα σε όλους τους πολίτες, δεδομένου ότι, πέραν όλων

των άλλων, τα στοιχεία της αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων δεν αναρτώνται στο πρόγραμμα «Διαύγεια». Τέλος, όσον αφορά τον ισχυρισμό του καταγγελλόμενου ότι η καταγγέλλουσα δεν τεκμηριώνει ποια ζημία ηθική ή υλική υπέστη από την οιαδήποτε πράξη του ούτε εξειδικεύει ποιο ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο παρεβιάσθη από εκείνον, επισημαίνεται ότι η διαπίστωση της επέλευσης συγκεκριμένης βλάβης στο υποκείμενο των δεδομένων από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή η επίκληση τέτοιας βλάβης εκ μέρους του (δηλαδή βλάβης άλλης από εκείνη που επέρχεται από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), δεν συνιστά προϋπόθεση για τη διαπίστωση παραβίασης του ΓΚΠΔ και του Ν. 4624/2014, ενώ επιπλέον σημειώνεται ότι η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καταλαμβάνει τόσα τα απλά όσο και τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα⁷.

7. Η Αρχή, σε σχέση με την διαπιστωθείσα παραβίαση του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' του ΓΚΠΔ, κρίνει ότι πρέπει, με βάση τις περιστάσεις που διαπιστώθηκαν, να επιβληθεί, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 58 παρ. 2 εδ. θ' του ΓΚΠΔ, αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο κατ' άρθρο 83 παρ. 5 στοιχ. α' ΓΚΠΔ, σύμφωνα και με τις Κατευθυντήριες Γραμμές «για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679» της ομάδας εργασίας του άρθρου 29, τόσο προς αποκατάσταση της συμμόρφωσης, όσο και για την τιμωρία της παράνομης συμπεριφοράς.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, κρίνει ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία, ήτοι η κοινοποίηση των επίμαχων επιστολών που περιείχαν προσωπικά δεδομένα της καταγγέλλουσας στο α) Σωματείο

⁷ Βλ. σχετικώς και απόφαση Αρχής Προστασίας Δεδομένων 6/2007 και τη σχετική παραπομπή στη σκέψη 68, απόφαση 6.3.2001, C-274/99, P. Connolly κατά Επιτροπής, Συλλ. Νομολ. 2001, σελ. I-1611, σκέψη 37, όπου αναφέρεται ότι δεν είναι κρίσιμο αν οι γνωστοποιούμενες πληροφορίες συνιστούν απλά ή ευαίσθητα δεδομένα, προκειμένου να γίνει δεκτό ότι στοιχειοθετείται παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ατόμου, η οποία θεωρείται δεδομένη ανεξαρτήτως χαρακτήρα των δεδομένων.

Εργατών και Υπαλλήλων Δήμου Χ και β) στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.) – Ο.Τ.Α. έγινε κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α΄ ΓΚΠΔ, και επιβάλλει στον καταγγελλόμενο ως υπεύθυνο επεξεργασίας, διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου